

DEMENSSTRATEGI I HOLBÆK KOMMUNE 2019-2023

SAMMEN OM DEMENS

**Holbæk
Kommune**

Forord

Den strategi, som du sidder med i hænderne her, er resultatet af et grundigt arbejde.

Strategien tager sit udgangspunkt i Holbæk Kommunes værdighedspolitik og vores vision for, hvordan livet skal være som borger i Holbæk Kommune. Med det udgangspunkt sikrer vi, at strategien trækker i samme retning som resten af kommunen, både for ældreområdet specifikt, men også for kommunen generelt.

Strategien er bygget ud fra nyeste viden om demens og er resultatet af et omfattende arbejde, hvor medarbejdere i mange forskellige grene af kommunen har bidraget. Det sikrer et bredt kendskab, som skal udmønte sig i et bredt ejerskab og i sidste ende, at strategien kommer til at gøre en reel forskel for dem, som rammes af demens.

Med denne strategi tager Holbæk Kommune et væsentligt skridt på vejen imod det demensvenlige samfund.

Venligst,

Jeppe Jakobsen

*Formand for Udvalget for
Ældre og Sundhed, april 2019.*

Baggrund for strategien

Demensstrategien bygger på anbefalinger fra Demensalliancen, Det Nationale Demensrum, Sundheds- og Ældreministeriet, Sundhedsstyrelsen og Region Sjælland. Lokalt tager strategien udgangspunkt i Holbæk Kommunes værdighedspolitik og visionen om et 'Holbæk i Fællesskab'.

Strategien er blevet til i samarbejde med en lang række samarbejdspartnere. En arbejdsgruppe har holdt snor i det hele. Processen blev startet med en temadag for borgere, frivillige, interesseorganisationer, politikere og fagpersoner på Elværket i foråret 2018. Siden er faggrupper og samarbejdspartnere inddraget løbende.

Tak for Jeres interesse og bidrag siden processen startede!

Indledning

Demens er en sygdom med vidtrækkende konsekvenser. Det er en sygdom, som skaber udfordringer for mennesket, der rammes af demens, og som også har stor indvirkning på pårørende og alle nære relationer. Samtidig stiller sygdommen krav til mennesker, der arbejder med demens i hverdagen. Fagligheden skal være høj for at kunne håndtere og mindske udadreagerende adfærd og psykiske symptomer, som ofte følger med.

Cirka 1.000 borgere har en demenssygdom i Holbæk Kommune, og sygdommen påvirker yderligere de ca. 4.000 borgere, der er pårørende. Antallet af borgere med demens forventes i 2040 at stige til det dobbelte.

I Holbæk Kommune har vi dygtige og engagerede ledere og medarbejdere samt en række tilbud til både ældre og yngre borgere med demens og deres pårørende. Med denne strategi sætter vi yderligere fokus på demens og sætter retning for, hvordan Holbæk Kommune bliver en demensvenlig kommune til gavn for alle.

Demensstrategien 2019-2023 udgør den overordnede ramme for Holbæk Kommunes demensindsats over de kommende år. Den skal sikre, at borgere med demens og deres pårørende støttes i at bevare livskvalitet længst muligt.

Læsevejledning

I demensstrategien kan du finde visionen for arbejdet med demens i Holbæk Kommune og læse om de fire fokusområder, som den er bygget op om:

Tidlig opsporing
og udredning

Høj faglighed og
sammenhængende
forløb

En meningsfuld
hverdag med
demens

Demensvenlige
lokalsamfund

Hvert fokusområde indeholder konkrete mål og bud på, hvordan disse skal nås. Til sidst kan du læse om, hvordan demensstrategien skal ud at leve!

Vision

Holbæk Kommune er en demensvenlig kommune med gode muligheder for et aktivt, sundt, trygt og værdigt liv med demens.

Mennesker med demens inde på livet skal opleve at få den hjælp og støtte, som de har brug for. De skal mødes med høj faglighed og stor medmenneskelighed samt respekt for det enkelte menneskes ønsker, behov og ressourcer. Vi skal møde mennesket bag sygdommen.

En grundlæggende forudsætning for at kunne leve et godt liv med demens er, at man mødes med forståelse og ses som et helt menneske med egne ønsker og behov. Med tiden forsvinder hukommelsen, sproget og minderne, men det betyder ikke, at mennesket bag sygdommen er forsvundet¹.

¹ Den nationale demensstrategi 2025

Tidlig opsporing og udredning

Demens er tegn på sygdom i hjernen, som oftest rammer personer over 65 år, men kan også ses ved personer helt ned i 40-50-årsalderen. For især yngre mennesker er demens sjældent den første sygdom, man tænker på, hvis hukommelsen eller koncentrationen begynder at svigte. Derfor går borgeren ofte i lang tid med mistanken om, at noget ikke er, som det skal være.

Ved at hjælpe borgere og pårørende til tidlig opsporing og udredning med støtte, råd og vejledning kan vi sammen iværksætte den rette indsats på det rette tidspunkt. Derved kan vi skabe et sammenhængende forløb fra starten af. Dette med afsæt i den enkelte borgers ønske om den fremtidige pleje og behandling, boligform, økonomi med videre – mens det er muligt at give udtryk.

Målet er...

- At flere borgere med hukommelsesproblemer får mulighed for at blive udredt.
- At det i Holbæk Kommune er muligt at få viden om demenssygdomme, tidlig opsporing og udredning.

Vi vil...

- Sikre at sundhedsoplysning i Holbæk Kommune indeholder information om tidlige symptomer på demens.
- Sikre brugervenlig information om lovgivning støtte, hjælp og aktiviteter.
- Samarbejde med læger omkring tidlig lægekontakt og dialog med kommunen.
- Systematisk brug af nationalt validerede tests og værktøjer.

Livet før demenssygdommen – livshistorien – kan bruges til at forstå, hvad der er vigtigt for den enkelte borger med en demenssygdom. Derfor er 'livshistorier' et vigtigt værktøj for fagpersoner, der arbejder med borgere, der har demens.

Høj faglighed og sammenhængende forløb

Fagpersoners viden og tilgang til borgerne er afgørende for, at de kan levere pleje, omsorg og rehabilitering der understøtter følelsen af livskvalitet og selvbestemmelse trods en demenssygdom. Høj faglighed kan hindre konflikter i at opstå og kan på sigt også være med til at nedsætte medicinforbruget.

Ledere og medarbejdere i Holbæk Kommune er klædt på til at rådgive og vejlede om demens i alle faser. Fra de første tegn på hukommelsestab til den sidste fase i sygdommen. Vi skal fortsat arbejde for, at fagligheden er forankret i vores kommune, som en organisation, og ikke kun er båret af faglige ildsjæle. Derudover skal vi arbejde for, at mennesker med demens og deres pårørende oplever en god overgang mellem faserne i livet og dermed også mellem kommunale enheder. Vi skal stå på et fælles fagligt fundament.

En helhedsorienteret og koordineret indsats præget af høj faglighed er væsentlig fra de allertidligste symptomer på demenssygdom optræder til livets sidste fase – hvor lindring, eller palliation på et højt fagligt niveau er en forudsætning.

Personcentreret omsorg – det faglige fundament

Personcentreret omsorg handler om at lytte til mennesker med demens, til deres livshistorie, behov og ønsker. Med den tilgang kan vi i fællesskab med borgere og pårørende finde de bedste løsninger i de enkelte situationer med fokus på forebyggelse og sundhedsfremme, rehabilitering, pleje og omsorg.

Teorien om personcentreret omsorg er udarbejdet af den engelske psykolog Tom Kitwood og gør brug af de socialpædagogiske begreber: Meningsfuld beskæftigelse, identitet, inklusion, tilknytning og trøst.

Begreberne bringes i spil, når der er opstået mistrivsel, og anvendes særligt i forhold til at se, hvor vi kan styrke borgeren i at opnå øget velbefindende.

Målet er...

- At fastholde høj faglighed gennem personcentreret omsorg som fælles teoretisk fundament.
- At sikre sammenhængende forløb til gavn for borgere og pårørende.

Vi vil...

- Bruge livshistorien som værktøj til at skabe sammenhængende forløb.
- Sikre gode introduktionsforløb om demensområdet for nye medarbejdere.
- Styrke samarbejdet på tværs af sektorer og kommunale enheder.
- Løbende holde os opdateret på den nyeste viden og best-practice inden for demensområdet.

En meningsfuld hverdag med demens

En meningsfuld hverdag med demens handler om at skabe muligheder for, at den enkelte kan leve det liv, som er meningsfuldt for netop hende eller ham. 'Hverdagsliv' handler derfor både om bevarelse af identitet, livskvalitet og værdighed, og om de fysiske rammer såsom indretning af boligen.

Både nutidens og fremtidens boliger skal være demensvenlige og tage højde for de udfordringer og behov, som borgere med demens har, med afsæt i den nyeste viden om demensvenlige miljøer.

Velfærdsteknologiske løsninger kan være en god mulighed for at opleve en hverdag med højst mulig selvstændighed. I Holbæk Kommune vil vi understøtte brugen af velfærdsteknologi i de situationer, hvor det vurderes hensigtsmæssigt, og hvor livskvaliteten højnes hos borgeren med demens.

Vi skal tage højde for, at både borgere med en demenssygdom og deres pårørende er forskellige. Nogle pårørende er børn og unge, andre er voksne. De har forskellige ønsker og behov og forskellige former for tilknytning til borgeren med en demenssygdom. Derfor er det væsentligt, at vores tilbud er dynamiske, og noget vi skaber sammen med dem, som det hele handler om.

Vi skal styrke forholdet til lokale foreninger, frivillige organisationer og samarbejdspartnere for at muliggøre en fortsat tilknytning til hverdagens aktiviteter.

Dernæst skal vi sikre, at de meningsfulde aktiviteter er lette at finde frem til, når der er brug for dem.

Målet er...

- At borgere med demens og deres pårørende oplever, at de har gode muligheder for at leve et meningsfuldt hverdagsliv.

Vi vil...

- Sikre at borgere med demens og deres pårørende kan få råd og vejledning om hverdagslivet med demens.
- Tilbyde indsatser og aktiviteter, som henvender sig til borgere med demens og deres pårørende i overensstemmelse med identificerede behov.
- Tilbyde forskellige former for aflastning til pårørende for at fremme livskvaliteten hos dem.
- Anvende viden om demensvenlig indretning, bolig og nybyggeri.
- Anvende relevante velfærdsteknologiske løsninger, der kan støtte borgerne i et liv med størst mulig selvbestemmelse, tryghed og sikkerhed.
- Sikre at frivillige tilbydes viden om demens.

Demensvenlige lokalsamfund

Med det kraftigt stigende antal borgere med demens følger et behov for, at hele samfundet tager stilling til udfordringen. Vi vil gøre det let tilgængeligt at få viden om demenssygdom, så lokalsamfundet kan møde borgere med åbenhed, tolerance og hjælpsomhed.

På lang sigt skal flere i kommunen have de rette forudsætninger for at støtte personer med demens og deres pårørende. Ved at øge kendskabet til demenssygdom hos ansatte i butikker og virksomheder, mennesker i foreninger, frivillige og borgere, rykker vi sammen som samfund og hjælper dem, der har brug for hjælpen.

Målet er...

- At lokalsamfundet har kendskab til, hvad det vil sige at have en demenssygdom.
- At skabe stærke fællesskaber, der kan rumme mennesker med demens inde på livet.

Vi vil ...

- Iværksætte initiativer rettet mod lokalsamfundet, hvor viden og kendskab til demenssygdomme er i fokus.
- Kontinuerligt have fokus på, at offentlige rum indrettes så demensvenligt som muligt.
- Samarbejde med kulturinstitutioner, skoler, børnehuse, foreninger, m.fl.
- Et 'Holbæk i fællesskab' hvor samskabelse, partnerskaber, dialog og udvikling af lokalområder med plads til alle er i fokus.

Stærke fællesskaber er en forudsætning for, at vores kommune er et trygt sted at bo og leve i.

Holbæk i Fællesskab

Frem mod 2023

Det er en central ambition i demensstrategien, at den levendegøres - at ord og ambitioner bliver til handlinger. For at skabe vedvarende fokus på demensområdet og konkrete forskelle skal der årligt udarbejdes handleplaner inden for hver relevant afdeling i Aktiv Hele Livet, og hvor det giver mening i øvrige kerneområder i Holbæk Kommune.

Årlig tilbagevenden til strategien og udvikling af nye handleplaner er essentielt for vores mål om at anvende og holde os opdateret på de nationale anbefalinger på området og samfundsudviklingen generelt.

Sammen fortsætter vi vores fælles rejse på vejen mod at blive en endnu mere demensvenlig kommune.

Holbæk Demensforum

I forbindelse med lancering af demensstrategien nedsættes et forum, som skal følge virkningerne af strategiens udmøntning og forene interesser for demensområdet i Holbæk Kommune fremover.

Formålet er at skabe en platform for innovation på området, at være en stærk medspiller og facilitere et sted, hvor erfaringer og gode historier deles – så vi husker at være stolte over det, som vi lykkes med.

Demensforummets opgave at styrke demensområdet ved aktivt at sætte egen organisations faglighed og viden i spil, udvikle partnerskaber og netværk til gavn for visionen om at være en demensvenlig kommune, samt at kvalificere og støtte udviklingstiltag.

Hvert år vil demensforummet invitere til et årsmøde, hvor centrale aktører på demensområdet i og uden for Holbæk Kommune sammen med forummet sætter retning for 'Sammen om demens' strategien og det kommende års arbejde med handlingsplanerne.

Læs mere om demens på
Holbæk Kommunes hjemmeside:
www.holbaek.dk/demens